

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Ryńsk i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Ryńsk

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 8592

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 5349

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 60

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 62,3%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4365,42 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 120

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do grupy 29 gmin z przeważającym udziałem gmin wiejskich, raczej o charakterze peryferyjnym. Są to gmin o niskiej liczbie mieszkańców, o wyższym ryzyku bezrobocia. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są najniższe, w tym również niskie są dochody własne gmin z PIT. Liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców (z wyłączeniem firm małych) jest niższa niż przeciętna, a średnie zatrudnienie w przedsiębiorstwach małych i średnich zbliżone do średniej w województwie, natomiast wyższe w przypadku przedsiębiorstw średnich. Przeciętne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw są nieco poniżej średniej, największa różnica widoczna jest w przypadku wynagrodzeń osób pracujących w małych przedsiębiorstwach. W tej grupie gmin udział płatników w sektorze usług jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4365,42	88,4	84,3
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1340,21	83,8	55,8
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4751,59	90,6	89,0
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1455,95	142,1	1109,0

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 595 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 95 płatników składek ZUS oraz 377 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	228	132	13	4	149
ZUS (płatnicy składek)	65	22	7	1	30
REGON		578	15	2	595

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	41	43,2	0,2
Usługi (G-S)	40	42,1	0,1
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Budownictwo (F)	22	23,2	0,2
Przetwórstwo przemysłowe (C)	19	20,0	0,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	14	14,7	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	7	7,4	0,1
Transport i gospodarka magazynowa (H)	6	6,3	0,1
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	[b.d.]	[b.d.]	[b.d.]
Edukacja (P)	1	1,1	0,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	3	3,2	0,0
Kultura (R)	[b.d.]	[b.d.]	[b.d.]

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 974 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 18,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 560 osób, to jest 10,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 448 osób, to jest 8,4% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 257 osób, w tym 133 osób w administracji, 36 osób w sektorze opieki zdrowotnej 77 osób w sektorze edukacji oraz 11 osób w sektorze kultury, było to łącznie 4,8% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 673 kobiet i 755 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 423 osób i 35-44 lat – 303 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

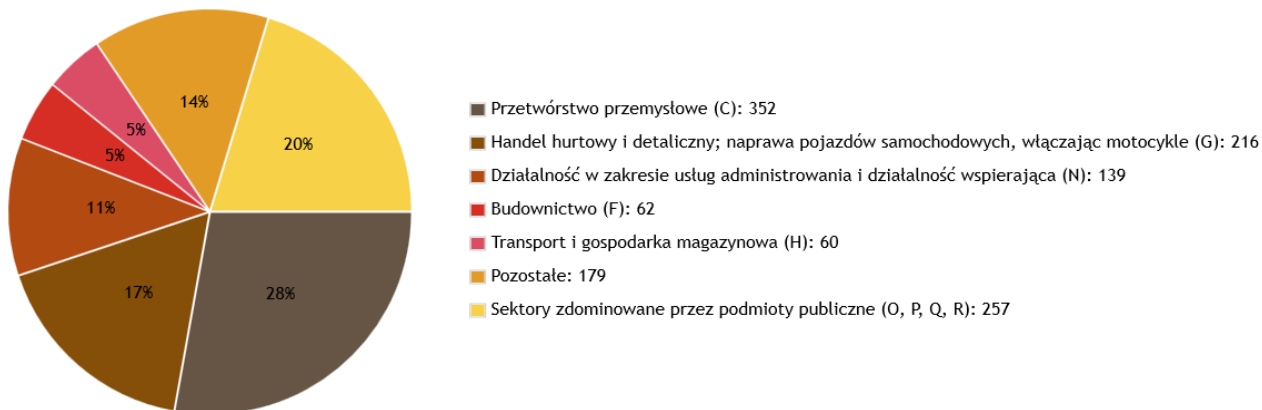
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	68	1,0	7,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	245	11,1	25,2
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	320	45,7	32,9
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	341	341,0	35,0

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (352 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (216 osób),

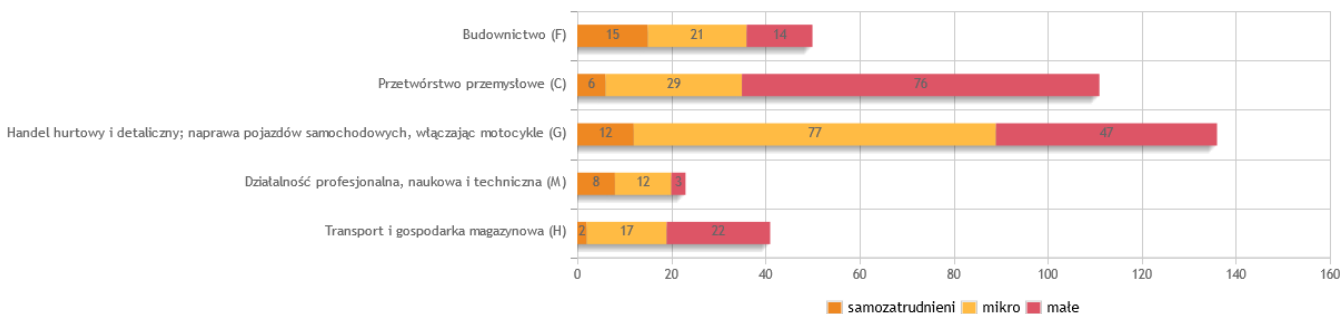
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (N) (139 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Ryńsk

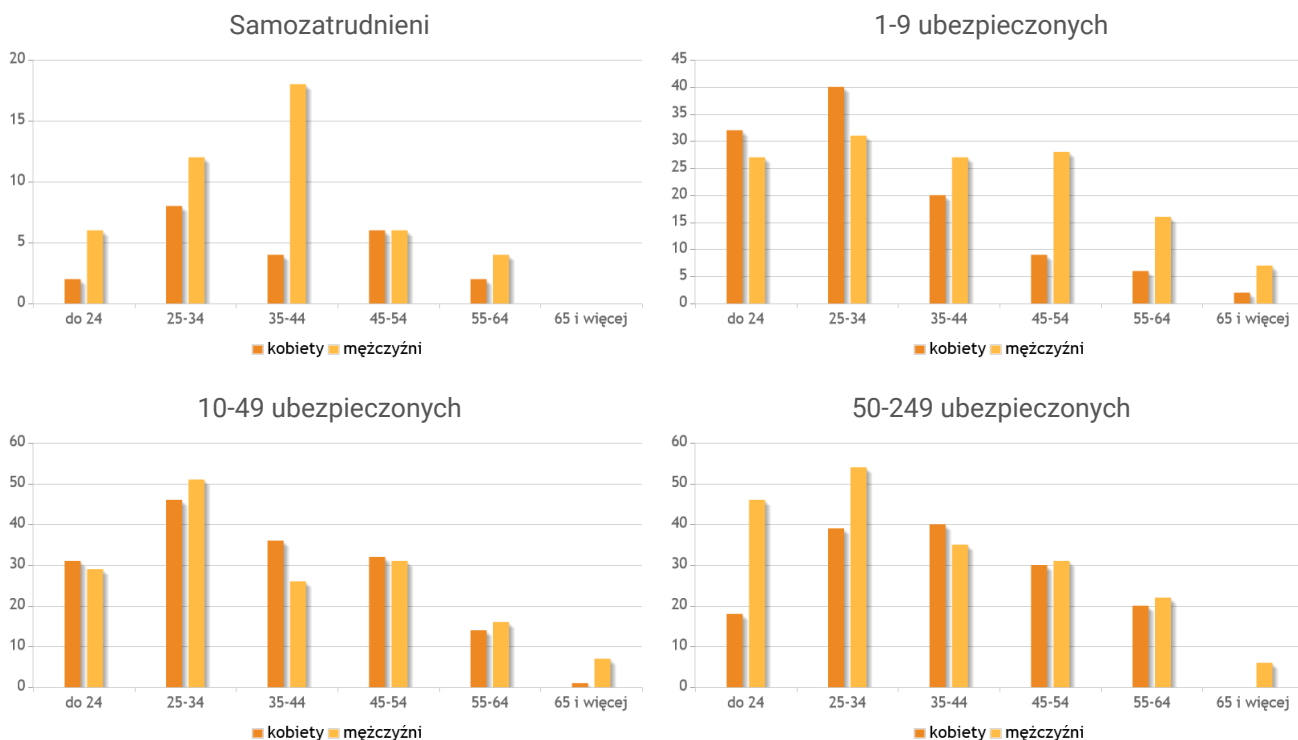
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 673 kobiet i 755 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 423 osób i 35-44 lat – 303 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Ryńsk w grudniu 2018 r. wynosiła 2614 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2614	1414	1995	2557	3154
Kobiety	2316	1417	1764	2464	2990
Mężczyźni	2758	1411	2195	2651	3264
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	2904	1584	2106	2589	3720
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2577	[b.d.]	2168	2221	2982
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2726	1509	2004	2742	2810
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	3415	1444	2528	6500	[b.d.]
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2167	315	2105	1668	3010

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	94,9	79,5	93,9	98,6	93,4
Kobiety	89,8	77,6	84,1	97,0	98,0
Mężczyźni	96,0	80,5	102,3	100,2	89,1
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	101,5	93,7	104,6	105,8	91,7
Przetwórstwo przemysłowe (C)	97,6	[b.d.]	105,6	97,1	95,8
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	108,0	79,7	105,3	117,2	86,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	115,8	102,5	107,3	209,3	[b.d.]
Transport i gospodarka magazynowa (H)	83,2	17,8	104,0	69,7	96,1

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	93,3	78,7	94,5	93,2	93,5
Kobiety	87,8	80,7	85,3	91,6	95,9
Mężczyźni	95,4	77,5	102,2	94,8	90,7
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	101,3	95,4	107,1	99,3	95,5
Przetwórstwo przemysłowe (C)	98,9	[b.d.]	108,0	91,6	92,3
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	111,7	82,1	107,8	114,4	86,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	118,1	80,4	108,4	215,7	[b.d.]
Transport i gospodarka magazynowa (H)	87,4	17,4	101,8	69,1	95,3

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Ryńsk według danych podatkowych funkcjonuje 149 przedsiębiorstw, w tej grupie 13 to przedsiębiorstwa małe, a 4 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (892,3%). W przypadku małych przedsiębiorstw 7,7% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 84,6% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Ryńsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	127	69	1	0	197
PIT 36L	9	37	11	3	60
PIT 28A	92	10	0	0	102
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	16	1	1	18
Łącznie	228	132	13	4	377

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 232 792 071 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Ryńsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	16 596 560	23 679 470	1 130 430	0	41 406 460
PIT 36L	16 533 700	42 757 100	56 846 000	64 542 300	180 679 100
PIT 28A	7 453 670	1 361 401	0	0	8 815 071
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	7 436 055	391 035	34 648 280	42 475 370
Łącznie	40 583 930	75 234 026	58 367 465	99 190 580	273 376 001
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	25,9	35,0	1,6	37,4	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Ryńsk łącznie wyniosły 25 550 401 zł, co stanowiło 11,0% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Ryńsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	3 237 330	2 067 810	136 895	0	5 442 035
PIT 36L	2 843 600	6 598 700	8 935 300	711 900	19 089 500
PIT 28A	6 968 081	1 277 880	0	0	8 245 961
CIT	0	779 381	249 765	4 792 770	5 821 916
Łącznie	13 049 011	10 723 771	9 321 960	5 504 670	38 599 412
Jako % przychodu	32,2	14,3	16,0	5,5	14,1
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	33,8	27,8	24,2	14,3	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Ryńsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	130 681,57	343 180,72	1 130 430,00	0,00	210 185,08
PIT 36L	1 837 077,78	1 155 597,30	5 167 818,18	21 514 100,00	3 011 318,33
PIT 28A	81 018,15	136 140,10	0,00	0,00	86 422,26
PIT 28B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CIT	0,00	464 753,44	391 035,00	34 648 280,00	2 359 742,78
Łącznie	177 999,69	569 954,74	4 489 805,00	24 797 645,00	725 135,28

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	109,6	64,3	98,1	0,0	81,5
PIT 36L	135,2	60,9	78,0	401,3	130,0
PIT 28A	135,6	60,1	0,0	0,0	96,1
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	78,8	6,1	249,9	100,7
Łącznie	89,3	73,6	76,2	231,0	116,7

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	516,2	78,5	66,2	0,0	95,1
PIT 36L	141,5	60,1	80,2	67,1	144,6
PIT 28A	139,6	66,1	0,0	0,0	98,6
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	47,3	4,4	55,9	39,6
Łącznie	57,6	64,9	64,2	43,7	50,3

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.